

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg
1240 København K

24. november 2005
osj/mbl

Vedr.: Lovforslag nr. L 46 om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel mv., lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond (løbende indregning af årets overskud, ledelsesregler og betalingsystemer).

Økonomi- og Erhvervsministeren har den 2. november 2005 fremsat ovenstående lovforslag.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer tillader sig hermed at rette henvendelse herom. Henvendelsen drejer sig om lovforslagets § 1, nr. 17, om ændring af lov om finansiel virksomhed § 129, stk. 1, nr. 5:

"5) årets løbende overskud fratrukket enhver form for skat, forventet udbytte og andre forudsigelige udgifter, såfremt beløbet er godkendt af virksomhedens eksterne revisorer, jf. stk. 3."

Der er tale om implementering af en bestemmelse i Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF (kreditinstitutdirektivet), hvor man bruger ordet "revideret" i den danske version. Efter FSRs opfattelse er det imidlertid ikke korrekt at tale om, at beløbet er revideret eller godkendt af revisor. Den svenske og den engelske version benytter da også ordene "verifierats" henholdsvis "verified", jf. vedlagte bilag 1.

FSR fremførte i høringsvar af 15. september 2005 til Finanstilsynet (vedlagt som bilag 1) en for os grundlæggende og principiel bemærkning vedrørende den sammenblanding, som ordet "godkendt" medfører mellem ledelsens og revisorernes opgaver ved opgørelse henholdsvis gennemgang af solvensgrundlaget for de finansielle virksomheder, der finder anledning til at udnytte den nye mulighed for at indregne periodens resultat i kernekapitalen med henvisning til § 129 i lov om finansiel virksomhed.

De af FSR den 15. september 2005 afgivne kommentarer og forslag til ændring af bestemmelsens ordlyd har desværre ikke fundet vej til det nu fremsatte lovforslag.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har i sit høringsnotat af 11. oktober 2005 udtalt:

"Den eksterne revisions godkendelse af årets løbende overskud er et krav, der stammer fra artikel 34 i kreditinstitutdirektivet. Der findes et tilsvarende krav i størstedelen af de andre EU-lande, der har gjort brug af muligheden i direktivet."

samt

"Der udarbejdes allerede en opgørelse af årets løbende overskud, når virksomhederne indberetter perioderegnskab (f.eks. kvartalsregnskaber) til Finanstilsynet. Der er således ikke behov for en supplerende mellembalance, da denne fremgår af perioderegnskabet. Det er ikke et krav i lovforslaget, at årets løbende overskud skal være godkendt af virksomhedens bestyrelse, inden den indberetter det til Finanstilsynet. Det svarer til det, der gælder for andre indberetninger til Finanstilsynet. Men der er ikke noget til hinder for, at en ekstern revisor stiller dette krav som betingelse for at godkende årets løbende overskud."

FSR skal påpege, at erklæringsafgivelse, i en situation hvor et institut ønsker at indregne periodens overskud i solvensgrundlaget, vil være omfattet af reglerne om erklæringsafgivelse i et trepartsforhold, der falder ind under Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1537 af 22. december 2004 om statsautoriserede og registrerede revisorers erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen). Baggrunden herfor er, at erklæringen, uanset denne alene efter lovforslaget skal indsendes til Finanstilsynet, på forlangende danner baggrund for den lovmedholdelige beregning af kapitalgrundlag for den finansielle virksomhed og dermed for lovmedholdeligheden af aktivitetsomfanget.

Da de valgte revisorers arbejde således er underlagt det regelsæt, der er fastlagt i erklæringsbekendtgørelsen, er det et krav, at arbejdsdelingen samt ledelsens og bestyrelsens ansvar i forbindelse med vores erklæringsafgivelse følger de spilleregler, herunder også de begreber, der er gældende efter det øvrige regelgrundlag, hvorefter revisorer udøver deres virksomhed.

Vi skal i den forbindelse kraftigt anbefale, at arbejdsdelingen mellem ledelse og revisor i forbindelse med fastlæggelse af grundlaget for indregning af det løbende resultat i kapitalgrundlaget etableres således i lov om finansiell virksomhed, at den følger det regelsæt der er etableret efter aktieselskabsloven (ASL) § 109a. I forbindelse med vedtagelse af beslutning om udlodning af ekstraordinært udbytte pålægges det således **bestyrelsen** at foranledige udarbejdet en mellembalance (hvilket svaret til et perioderegnskab), der skal gennemgås og påtegnes af selskabets revisor, jf. ASL § 109a, stk. 3, nr. 1.

Der bør følges samme systematik og begreber i forbindelse med indregning af løbende overskud, således at kreditinstituttets eksterne revisor har et hensigtsmæssigt og nødvendigt grundlag for at foretage en gennemgang af og erklæringsafgivelse om det foreliggende grundlag (perioderegnskabet).

Det skal således kraftigt henstilles, at ordet "godkendt" udgår af lovforslaget, og at der i stedet i lovtæksten benyttes en fremgangsmåde og terminologi, som kendes fra aktieselskabsloven og erklæringsbekendtgørelsen, jf. ovenfor.

Igennem en sådan fremgangsmåde sikres det, at det er bestyrelsen der foranlediger perioderegnskabets løbende resultat korrekt opgjort, ligesom der skabes klarhed om de valgte revisorers arbejde (gennemgang og erklæringsafgivelse) og dermed klarhed om ansvarsforholdene.

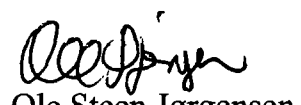
Foreningen har i vedlagte bilag 3 opstillet forslag til hvorledes den foreslåede ændring kunne gennemføres. Ændringerne er forklaret og motiveret i kommentarer, der fremgår af bilaget.

Foreningen imødeser en velvillig behandling af ovenstående forslag.

Med venlig hilsen
FAGLIG AFDELING

~~Niels Ebbe Andersen~~
fagdirektør

Ole Steen Jørgensen
afdelingschef

Bilag 1

Notat ang. revisors "godkendelse" af indregning af løbende overskud, jf. det fremsatte lovforslag nr. L 46 om ændring af lov om finansiel virksomhed m.v.

I høringsnotatet om de indkomne hørings svar fastholder ministeren terminologien "godkendt", og henviser her til Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF. Men den danske oversættelse af direktivet indeholder ikke en sådan terminologi, men benytter i stedet for ordet revideret. Både den svenske og den engelske version af direktivet bruger ordet "verificeres".

Ministeren anfører således i sit høringsnotat: citat:

"Den eksterne revisions godkendelse af årets løbende overskud er et krav, der stammer fra artikel 34 i kreditinstitutdirektivet. Der findes et tilsvarende krav i størstedelen af de andre EU-lande, der har gjort brug af muligheden i direktivet. Det er korrekt, at der i visse tilfælde kan opstå den ubalance, som FSR omtaler. Det er et krav i direktivet, at løbende underskud skal fratrækkes, og at løbende overskud kan medregnes, hvis beløbet er godkendt af eksterne revision. Ubalancen skyldes således reglerne i direktivet."

Nedenfor gengives det relevante afsnit fra artikel 34 i direktiv 2000/12/EF fra den danske, engelske og svenske version:

DA: Medlemsstaterne må kun tillade, at der tages hensyn til foreløbige overskud, inden der er truffet formel beslutning herom, hvis disse overskud er blevet revideret af personer, der er beskæftiget med revision, og de kompetente myndigheder finder det godtgjort, at beløbet er blevet vurderet i overensstemmelse med principperne i direktiv 86/635/EØF, og at det ikke omfatter forudselige udgifter og hensættelser til udbytte.

SE: Medlemsstaterna får medge kreditinstitut att inräkna interimsoverskott redan innan stämmobeslut föreligger, dock endast sådant överskott verifierats av de för revision ansvariga och forutsatt att de behöriga myndigheterna finner det styrkt att beloppet räknats fram enligt de principer som anges i direktiv 86/635/EEG och att det beräknats netto, efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar.

EN: The Member States may permit inclusion of interim profits before a formal decision has been taken only if these profits have been verified by persons responsible for the auditing of the accounts and if it proved to the satisfaction of the competent authorities that the amount thereof has been evaluated in accordance with the principles set out in Directive 86/635/EEC and is net of any foreseeable charge or dividend.

Udarbejdet af : FSR/Faglig afdeling

24. november 2005

Bilag 2

Finanstilsynet
Att.: Underdirektør Malene Stadil
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

E-mail: ft@ft.dk, kig@ftnet.dk

15. september 2005
nea/osj/dor (X:\Faglig\HORSVAR\2005\H093-05.doc)

Ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel mv. og lov om garantifond for skadesforsikringselskaber til høring

Finanstilsynet har fremsendt lovforslag om ændring af lov om Finansiell virksomhed, lov om værdipapirhandel mv. og lov om garantifond for skadesforsikringselskaber.

Udkastet har været til behandling i foreningens finansielle udvalg, hvilket gav anledning til følgende kommentarer til det fremsendte materiale:

Ændringsforslagets § 1, nr. 19:

"I § 129 indsættes efter nr. 4 som nyt nr.: 5) årets løbende overskud fratrukket enhver form for skat, forventet udbytte og andre forudsigelige udgifter, såfremt beløbet er godkendt af virksomhedens eksterne revisorer."

Ændringsforslagets § 1, nr. 20:

"I § 129 indsættes som stk. 3 og 4:

Stk.3. Ved indregning af årets løbende overskud i kernekapitalen, jf. stk. 1, nr. 5, skal beløbets størrelse være godkendt af de eksterne revisorer ud fra en gennemgang af mindst følgende forhold:

- 1) De eksterne revisorer skal sikre sig, at regnskabsstallene bag beregningen af det løbende overskud stammer fra 's regnskabssystem.*
- 2) De eksterne revisorer skal sikre sig, at principperne bag beregningen af årets løbende overskud følger 's normale regnskabsprincipper i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten, og at principperne er i overensstemmelse med kapital 13 samt bekendtgørelser udstedt i medfør af § 196.*
- 3) De eksterne revisorer skal foretage en vurdering af størrelsen af årets løbende overskud.*

Stk. 4. De eksterne revisorer skal udarbejde en rapport, hvoraf det skal fremgå, om årets løbende overskud er opgjort korrekt, og om godkendelse afviger fra retningslinierne i stk. 3. Rapporten skal tillige indeholde 's solvensprocent før og efter indregning af årets løbende overskud."

Kommentar

FSR finder, at der i forslaget savnes angivet baggrunden/grundlaget for, hvorfor de valgte revisorerers "godkendelse" af opgørelsen af årets løbende overskud findes nødvendig. De valgte revisorerers involvering i andre situationer, hvor resultatet af instituttets virksomhed indregnes i kapitalgrundlaget, herunder indregning af underskud mv., er alene at påse overholdelse af lovgrundlaget for den drevne virksomhed, herunder afgivelse af erklæring i henhold til revisionsbekendtgørelsens § 6, § 6, stk. 1c, og § 6, stk. 1d, om indberetning og forretningsgange mv.

De valgte revisorer er herudover pålagt med henvisning til LFV § 200 straks at meddele Finanstilsynet om forhold, der er af afgørende betydning mv.

I de situationer, hvor de løbende resultater for en finansiell virksomhed således svinger over perioden med henholdsvis under- og overskud, opstår den situation, at overskud, der udligner tidligere underskud, kan indregnes, uden at revisor skal afgive erklæring, medens "rene" overskud alene kan tillægges instituttets solvensgrundlag efter "godkendelse" af revisor. Der synes således at være en generel ubalance mellem den kapital- og solvensmæssige behandling af forskellig resultatmæssig udvikling, hvilket synes ubegrundet.

I det omfang, der består et udtrykt offentligt behov for et skærpet tilsyn med indregningen af løbende overskud i kapitalgrundlaget for et finansielt institut, og tilsynsmyndighederne derfor fortsat ønsker de valgte revisorers involvering og erklæringsafgivelse i en sådan situation, vil en sådan erklæringsafgivelse efter vor opfattelse være omfattet af reglerne om erklæringsafgivelse i et trepartsforhold, der falder under bekendtgørelse om statsautoriserede og registrerede revisorers erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen). Baggrunden herfor er, at erklæringen, uanset denne alene efter lovforslaget skal indsendes til Finanstilsynet, på forlangende danner baggrund for den lovmedholdelige beregning af kapitalgrundlag for den finansielle virksomhed og dermed for lovmedholdeligheden af aktivitetsomfanget. Med de valgte revisorers erklæring dannes der således baggrund for lovmedholdeligheden af dispositioner over for tredjemand såvel som over for Finanstilsynet.

Da de valgte revisorers arbejde således er underlagt det regelsæt, der fastlægges i erklæringsbekendtgørelsen, må det efter vor opfattelse forudsættes, at arbejdsdelingen samt ledelsens og bestyrelsens ansvar i forbindelse med vores erklæringsafgivelse følger de spilleregler, der er sædvanlige efter det øvrige regelgrundlag, hvorefter revisorer udøver deres virksomhed.

Vi kan i den forbindelse anbefale, at en fastlæggelse af grundlaget for indregning af det løbende resultat i kapitalgrundlaget etableres således, at de følger det regelsæt, der er etableret efter aktieselskabsloven § 109, hvorefter det i forbindelse med vedtagelse af beslutning om udlodning af ekstraordinært udbytte pålægges bestyrelsen at foranledige udarbejdet en mellembalance (gennemgået og påtegnet af revisor), (§ 109, stk. 3, nr. 1) samt pålægger bestyrelsen at erklære sig om, at det ekstraordinære udbytte ikke overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til selskabets og i moderselskaber koncernens økonomiske stilling (§ 109, stk. 3, nr. 2.)

Gennem en sådan fremgangsmåde sikres det, at det er bestyrelsen, der foranlediger perioderegnskabet løbende resultat korrekt opgjort, ligesom der skabes klarhed om de valgte revisorers erklæringsafgivelse og dermed ansvar.

---oo0oo---

Foreningen står gerne til rådighed, såfremt Finanstilsynet ønsker en uddybning af ovennævnte.

Med venlig hilsen

Niels Ebbe Andersen
fagdirektør

Ole Steen Jørgensen
afdelingschef

Bilag 3

Forslag til formulering af ændringer vedr. FIL § 129, stk. 1, samt nyt stk. 3

Det fremsatte forslag til ændring af FIL § 129, stk. 1:

17. I § 129, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) årets løbende overskud fratrukket enhver form for skat, forventet udbytte og andre forudsigelige udgifter, såfremt beløbet er godkendt af virksomhedens eksterne revisorer, jf. stk. 3.«

Nr. 5-9 bliver herefter nr. 6-10.

Foreslås ændret til:

17. I § 129, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) årets løbende overskud fratrukket enhver form for skat, forventet udbytte og andre forudsigelige udgifter, såfremt betingelserne i stk. 3 er opfyldt.«

Nr. 5-9 bliver herefter nr. 6-10.

Kommentar:

Det forekommer uhensigtsmæssigt at henvise til én blandt flere betingelser i § 129, stk. 1. Der henvises derfor blot til, at betingelserne i § 129, stk. 3 skal være opfyldt (se kommentaren til denne).

Det fremsatte forslag nyt til nyt stk. 3 og 4 i FIL § 129:

19. I § 129 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Anvendes muligheden for indregning af årets løbende overskud i kernekapitalen, jf. stk. 1, nr. 5, skal beløbets størrelse være godkendt af de eksterne revisorer ud fra en gennemgang af mindst følgende forhold:

1) De eksterne revisorer skal sikre sig, at regnskabstallene bag beregningen af det løbende overskud stammer fra pengeinstituttets, realkreditinstituttets, fondsmæglerselskabets eller investeringsforvaltningsselskabets regnskabssystem.

2) De eksterne revisorer skal sikre sig, at principperne bag beregningen af årets løbende overskud følger pengeinstituttets, realkreditinstituttets, fondsmæglerselskabets eller investeringsforvaltningsselskabets normale regnskabsprincipper.

3) De eksterne revisorer skal foretage en vurdering af størrelsen af årets løbende overskud.

Stk. 4. De eksterne revisorer skal udarbejde en rapport, hvoraf det skal fremgå, om årets løbende overskud er opgjort korrekt, og om godkendelsen afviger fra retningslinjerne i stk. 3. Rapporten skal tillige indeholde pengeinstituttets, realkreditinstituttets, fondsmæglerselskabets eller investeringsforvaltningsselskabets solvensprocent før og efter indregning af årets løbende overskud.«

Foreslås ændret til:

19. I § 129 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Indregning af årets løbende overskud i kernekapitalen, jf. stk. 1, nr. 5, skal besluttes af bestyrelsen. Bestyrelsens beslutning skal optages i bestyrelsens protokol, og være vedlagt følgende bilag:

1) Et perioderegnskab, der udviser det løbende overskud, som indregnes i kernekapitalen. Perioderegnskabet skal indeholde pengeinstituttets, realkreditinstituttets, fondsmæglerselskabets eller investeringsforvaltningsselskabets solvensprocent før og efter indregning af årets løbende overskud.

2) En erklæring fra bestyrelsen om, at perioderegnskabet er udarbejdet på grundlag af pengeinstituttets, realkreditinstituttets, fondsmæglerselskabets eller investeringsforvaltningsselskabets bogføring og i

overensstemmelse med pengeinstituttets, realkreditinstituttets, fondsmæglerselskabets eller investeringsforvaltningsselskabets regnskabspraksis.

3) En erklæring fra virksomhedens eksterne revisorer, hvoraf fremgår at de har gennemgået det af bestyrelsen godkendte perioderegnskab, der udviser det løbende overskud, som indregnes i kernekapitalen.

Kommentar:

I det fremsatte lovforslag kræves, at virksomhedens eksterne revisorer skal godkende det løbende overskud, som indregnes i kernekapitalen. Det vil imidlertid være i strid med reglerne om ledelsens henholdsvis de eksterne revisorers ansvar, hvis de eksterne revisorer foretager godkendelser af virksomhedens dispositioner. Det er derimod bestyrelsens ansvar, at det løbende overskud, som indregnes i kernekapitalen, er opgjort i overensstemmelse med lovgivnings krav hertil. Det er derfor bestyrelsen og ikke revisor, der skal godkende overskuddets indregning. Derimod kan revisor gennemgå og erklære sig om det perioderegnskab, der udviser det løbende overskud, som indregnes i kernekapitalen, jf. nedenfor.

Bestyrelsens godkendelse sker mest hensigtsmæssigt på grundlag af det perioderegnskab, der skal indberettes til Finanstilsynet, jf. også bemærkninger til § 1, nr. 19, i det fremsatte lovforslag. Kravet om, at solvensprocent før og efter indregning af årets løbende overskud skal oplyseses, jf. det fremsatte forslag til nyt stk. 4 i § 129, er videreført i denne bestemmelse.

Selv om det følger af den regnskabsbekendtgørelse, der gælder for pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber, at et perioderegnskab skal være opstillet i overensstemmelse med de regler, der gælder for aflæggelse af virksomhedens årsrapport, er det for at undgå enhver tvivl præciseret i den foreslåede udformning af § 129, stk. 3, nr. 2, at perioderegnskabet skal være opstillet i overensstemmelse med virksomhedens bogføring og under anvendelse af den regnskabspraksis, der gælder for virksomheden. Bestyrelsen skal i sin regnskabserklæring bekræfte dette.

Betegnelsen "normale regnskabsprincipper" er udeladt, dels fordi regnskabsbekendtgørelsen anvender betegnelsen regnskabspraksis, dels fordi det er den regnskabspraksis, som er tilladt ifølge regnskabsbekendtgørelsen, der skal anvendes. Regnskabsbekendtgørelsen anvender ikke betegnelsen "normal".

I henhold til Rådets direktiv 2000/12/EF (kreditinstitutdirektivet) er det en forudsætning for indregning af årets løbende overskud i kernekapitalen, at overskuddet (og dermed altså perioderegnskabet, der ligger til grund for overskuddet) er "verified" af virksomhedens revisorer. I henhold til de gældende internationale revisionsstandarder, der også finder anvendelse i Danmark, kan revisor enten revidere eller gennemgå (udføre review) af perioderegnskaber. I den foreslåede udformning af § 129, stk. 3, nr. 3, er det foreslået, at revisor foretager en gennemgang, idet det er vurderingen, at dette svarer til direktivets begreb "verified". Hermed stilles samme krav, som der stilles i aktieselskabslovens § 109a i forbindelse med udlodning af ekstraordinært udbytte.

Det er et krav i henhold til erklæringsbekendtgørelsen og de gældende revisionsstandarder, at revisor afslutter sin gennemgang med at udarbejde en erklæring om den foretagne gennemgang. Dette er præciseret i den foreslåede udformning af § 129, stk. 3, nr. 3 (der altså ikke anvender betegnelsen "rapport", som ikke er i overensstemmelse med erklæringsbekendtgørelsen).

Ved at anvende betegnelsen "gennemgang" vil det således være klart for de eksterne revisorer, hvilke arbejdshandlinger, der skal gennemføres, samt hvorledes erklæringen skal udformes. Dette er bl.a. baggrunden for, at det i modsætning til det fremsatte lovforslag ikke i ovennævnte forslag eksplicit fremgår, at de eksterne revisorer skal foretage en analyse af perioderegnskabet. En sådan analyse vil nemlig være én af flere arbejdshandlinger, som revisor skal foretage ved gennemgang/review af perioderegnskaber i henhold til gældende revisionsstandarder.

osj/mbl.